

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul X — Nr. 161

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 23 aprilie 1998

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
84.	— Lege privind mărcile și indicațiile geografice.....	1-11
130.	— Decret pentru promulgarea Legii privind mărcile și indicațiile geografice.....	12
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
Decizia nr. 22 din 10 februarie 1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. 7 teza a III-a din Codul de procedură penală		12-14
Decizia nr. 49 din 10 martie 1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 13 din Legea nr. 15/1996 privind statutul și regimul refugiaților în România.....		15-16

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind mărcile și indicațiile geografice

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Drepturile asupra mărcilor și indicațiilor geografice sunt recunoscute și apărate pe teritoriul României, în condițiile prezentei legi.

Art. 2. — De dispozițiile prezentei legi beneficiază și persoanele fizice și juridice străine cu domiciliul sau cu sediul în afara teritoriului României, în condițiile convențiilor internaționale privind mărcile și indicațiile geografice la care România este parte.

Art. 3. — În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

a) *marca* este un semn susceptibil de reprezentare grafică servind la deosebirea produselor sau a serviciilor unei

persoane fizice sau juridice de cele aparținând altor persoane; pot constitui mărci semne distinctive, cum ar fi: cuvinte, inclusiv nume de persoane, desene, litere, cifre, elemente figurative, forme tridimensionale și, în special, forma produsului sau a ambalajului său, combinații de culori, precum și orice combinație a acestor semne;

b) *marca anterioară* este marca înregistrată, precum și marca depusă pentru a fi înregistrată în Registrul Național al Mărcilor, cu condiția ca ulterior să fie înregistrată;

c) *marca notorie* este marca larg cunoscută în România la data depunerii unei cereri de înregistrare a mărcii sau la data priorității revendicate în cerere; pentru a determina dacă o marcă este larg cunoscută se va avea în vedere notorietatea acestei mărci, în cadrul segmentului de public

vizat pentru produsele sau serviciile cărora marca respectivă se aplică, fără a fi necesară înregistrarea sau utilizarea mărcii în România;

d) *marca colectivă* este marca destinată a servi la deosebirea produselor sau a serviciilor membrilor unei asociații de produse sau serviciile aparținând altor persoane;

e) *marca de certificare* este marca ce indică faptul că produsele sau serviciile pentru care este utilizată sunt certificate de titularul mărcii în ceea ce privește calitatea, materialul, modul de fabricație a produselor sau de prestare a serviciilor, precizia ori alte caracteristici;

f) *indicația geografică* este denumirea servind la identificarea unui produs originar dintr-o țară, regiune sau localitate a unui stat, în cazurile în care o calitate, o reputație sau alte caracteristici determinate pot fi în mod esențial atribuite acestei origini geografice;

g) *solicitantul* este persoana fizică sau juridică în numele căreia este depusă o cerere de înregistrare a unei mărci;

h) *titularul* este persoana fizică sau juridică în numele căreia marca este înregistrată în Registrul Național al Mărcilor;

i) *mandatarul autorizat*, denumit în prezenta lege *mandatar*, este consilierul în proprietate industrială, care poate avea și calitatea de reprezentare în procedurile în fața Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci;

j) *Convenția de la Paris* este Convenția pentru protecția proprietății industriale din 20 martie 1883, Paris, așa cum a fost revizuită și modificată;

k) *țările Uniunii de la Paris* sunt țările cărora li se aplică Convenția de la Paris și care sunt constituite în Uniunea pentru protecția proprietății industriale;

l) *Aranjamentul de la Madrid* este Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor din 14 aprilie 1891, revizuit la Stockholm la 14 iulie 1967;

m) *Protocolul referitor la Aranjament* este Protocolul de la Madrid din 27 iunie 1989 referitor la Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor.

CAPITOLUL II Protecția mărcilor

Art. 4. — Dreptul asupra mărcii este dobândit și protejat prin înregistrarea acesteia la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci.

Art. 5. — Sunt excluse de la protecție și nu pot fi înregistrate:

a) mărcile care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 3 lit. a);

b) mărcile care sunt lipsite de caracter distinctiv;

c) mărcile care sunt compuse exclusiv din semne sau din indicații devenite uzuale în limbajul curent sau în practicile comerciale loiale și constante;

d) mărcile care sunt compuse exclusiv din semne sau din indicații, putând servi în comerț pentru a desemna specia, calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, originea geografică sau timpul fabricării produsului ori prestării serviciului sau alte caracteristici ale acestora;

e) mărcile constituite exclusiv din forma produsului, care este impusă de natura produsului sau este necesară

obținerii unui rezultat tehnic sau care dă o valoare substanțială produsului;

f) mărcile care sunt de natură să inducă publicul în eroare cu privire la originea geografică, calitatea sau natura produsului sau a serviciului;

g) mărcile care conțin o indicație geografică sau sunt constituite dintr-o astfel de indicație, pentru produse care nu sunt originare din teritoriul indicat, dacă utilizarea acestei indicații este de natură să inducă publicul în eroare cu privire la locul adevărat de origine;

h) mărcile care sunt constituite sau conțin o indicație geografică, identificând vinuri sau produse spirtoase care nu sunt originare din locul indicat;

i) mărcile care sunt contrare ordinii publice sau bunelor moravuri;

j) mărcile care conțin, fără consimțământul titularului, imaginea sau numele patronimic al unei persoane care se bucură de renume în România;

k) mărcile care cuprind, fără autorizația organelor competente, reproduceri sau imitații de steme, drapele, embleme de stat, însemne, sigillii oficiale de control și garanție, blazoane, aparținând țărilor Uniunii și care intră sub incidența art. 6 ter din Convenția de la Paris;

l) mărcile care cuprind, fără autorizația organelor competente, reproduceri sau imitații de steme, drapele, alte embleme, sigle, inițiale sau denumiri care intră sub incidența art. 6 ter din Convenția de la Paris și care aparțin organizațiilor internaționale interguvernamentale din care face parte una sau mai multe țări ale Uniunii.

Dispozițiile alin. 1 lit. b), c) și d) nu se aplică, dacă, înainte de data cererii de înregistrare a mărcii și ca urmare a folosirii acesteia, marca a dobândit un caracter distinctiv.

Art. 6. — În afara motivelor prevăzute la art. 5 alin. 1, o marcă este refuzată la înregistrare, dacă:

a) este identică cu o marcă anterioară, iar produsele sau serviciile pentru care înregistrarea mărcii a fost cerută sunt identice cu cele pentru care marca anterioară este protejată;

b) este identică cu o marcă anterioară și este destinată a fi aplicată unor produse sau servicii similare cu cele pentru care marca anterioară este protejată, dacă există un risc de confuzie pentru public;

c) este similară cu o marcă anterioară și este destinată a fi aplicată unor produse sau servicii identice sau similare, dacă există un risc de confuzie pentru public, incluzând și riscul de asociere cu marca anterioară;

d) este identică sau similară cu o marcă notorie în România pentru produse sau servicii identice sau similare, la data depunerii cererii de înregistrare a mărcii;

e) este identică sau similară cu o marcă notorie în România pentru produse sau servicii diferite de cele la care se referă marca a cărei înregistrare este cerută și dacă, prin folosirea nejustificată a acesteia din urmă, s-ar putea profita de caracterul distinctiv sau de renumele mărcii notorii ori această folosire ar putea produce prejudicii titularului mărcii notorii.

Art. 7. — Mărcile ce cad sub incidența art. 6 pot fi totuși înregistrate cu consimțământul expres al titularului mărcii anterioare sau notorii.

Art. 8. — Natura produselor sau serviciilor pentru care se solicită înregistrarea mărcii nu constituie nici un obstacol la înregistrarea acesteia.

CAPITOLUL III

Cererea de înregistrare a mărcii

Art. 9. — Dreptul la marcă aparține persoanei fizice sau juridice care a depus prima, în condițiile legii, cererea de înregistrare a mărcii.

Art. 10. — Cererea de înregistrare a unei mărci conținând datele de identificare a solicitantului, reproducerea mărcii, precum și indicarea produselor sau serviciilor pentru care înregistrarea este cerută, redactată în limba română, se depune la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci și constituie depozitul național reglementar al mărcii. Cererea se va referi la o singură marcă.

Cererea va prezenta mențiuni exprese, atunci când marca:

a) conține una sau mai multe culori revendicate ca element distinctiv al mărcii;

b) este tridimensională.

Cererea va conține și datele privind calitatea solicitantului.

Cererea va conține, dacă este cazul, și o transliterare sau o traducere a mărcii ori a unor elemente ale mărcii.

Art. 11. — Data depozitului național reglementar este data la care a fost depusă la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci cererea de înregistrare a mărcii în condițiile în care aceasta conține toate elementele prevăzute la art. 10 alin. 1.

Când o cerere de înregistrare a mărcii a fost reglementar depusă pentru prima dată într-o altă țară membră a Uniunii de la Paris sau membră a Organizației Mondiale a Comerțului, solicitantul poate revendica data primului depozit printr-o cerere de înregistrare în România a aceleiași mărci, cu condiția ca această din urmă cerere să fie depusă la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci în termen de 6 luni de la data constituirii primului depozit.

Art. 12. — Dacă solicitantul a prezentat anumite produse și servicii în cadrul unei expoziții internaționale oficiale sau oficial recunoscute, organizată pe teritoriul României sau într-un stat membru al Convenției de la Paris, și dacă o cerere de înregistrare a mărcii sub care au fost prezentate aceste produse și servicii a fost depusă la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci într-un termen de 6 luni de la data primei prezentări în expoziție, solicitantul va beneficia de un drept de prioritate de la data introducerii produsului în expoziție.

Termenul de 6 luni prevăzut la alin. 1 nu va prelungi termenul de prioritate prevăzut la art. 11 alin. 2.

Art. 13. — Drepturile de prioritate prevăzute la art. 11 și 12 trebuie invocate o dată cu depunerea cererii de înregistrare a mărcii, justificate prin acte de prioritate și sunt supuse taxei legal stabilite.

Actele de prioritate se depun și taxa legală se plătește în maximum 3 luni de la data cererii de înregistrare a mărcii.

Nerespectarea termenului prevăzut la alin. 2 atrage nerecunoașterea priorității invocate.

Art. 14. — Înregistrarea unei mărci poate fi cerută individual sau în comun de persoane fizice sau juridice, direct

sau printr-un mandatar cu domiciliul, respectiv, cu sediul în România.

Dacă înregistrarea mărcii este cerută prin mandatar, cererea va conține și datele de identificare a acestuia. O dată cu cererea sau cel târziu în termen de 3 luni de la depunerea cererii, mandatarul va prezenta procura, sub sancțiunea respingerii cererii.

Art. 15. — Solicitantul cererii de înregistrare a mărcii va comunica, în termen de 3 luni de la depunerea acesteia la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, dovada plății taxei de înregistrare și examinare a cererii, în cuantumul prevăzut de lege.

Art. 16. — Solicitantul cererii de înregistrare a mărcii care se referă la mai multe produse sau servicii poate solicita la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci divizarea cererii inițiale în două sau mai multe cereri, repartizând produsele sau serviciile în cadrul cererilor divizionare, cu plata taxei prevăzute de lege.

Cererile divizionare păstrează data de depozit a cererii inițiale și, dacă este cazul, beneficiul dreptului de prioritate, dobândit potrivit art. 11 alin. 2 sau art. 12 alin. 1.

Solicitantul poate cere divizarea cererii inițiale în cursul procedurii de examinare a mărcii la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, până la luarea unei decizii privind înregistrarea acesteia, precum și în cursul procedurii din cadrul comisiei de reexaminare a Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci sau în cursul oricărei proceduri de apel sau de recurs formulat împotriva deciziei de înregistrare a mărcii.

Solicitantul va depune documentele cerute de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci pentru divizarea cererii inițiale și va plăti taxa legală în termen de 3 luni de la data solicitării divizării. În caz contrar, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci va lua act că solicitantul a renunțat la divizarea cererii inițiale.

CAPITOLUL IV

Procedura de înregistrare a mărcii

Art. 17. — În termen de o lună de la data primirii cererii de înregistrare a mărcii, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci examinează dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 10 alin. 1 și, în caz afirmativ, atribuie dată de depozit cererii.

Dacă cererea nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 10 alin. 1, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci va notifica solicitantului lipsurile cererii, acordând un termen de 3 luni pentru depunerea completărilor. În cazul în care solicitantul completează în termen lipsurile notificate de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, data depozitului este aceea la care cererea de înregistrare a mărcii a fost completată conform art. 10 alin. 1. În caz contrar, cererea se respinge.

Dacă taxa de înregistrare și examinare a cererii nu este plătită în termenul prevăzut la art. 15, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci poate acorda solicitantului, pentru motive întemeiate, încă un termen de 2 luni.

În cazul neplătii taxelor în termen se consideră că solicitantul a renunțat la înregistrarea mărcii și cererea se respinge.

Art. 18. — Dacă solicitantul cererii de înregistrare a mărcii nu a menționat în cerere datele din care să rezulte

calitatea acestuia de persoană fizică sau juridică, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci va notifica solicitantului lipsurile constatate și îi va acorda un termen pentru completare. În cazul în care solicitantul nu o completează în termen, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci respinge cererea de înregistrare a mărcii.

Art. 19. — Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci examinează, în fond, cererea de înregistrare a mărcii, în termen de 6 luni de la data plății taxei de înregistrare și examinarea a cererii.

Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci examinează:

a) calitatea solicitantului conform art. 3 lit. g);
b) condițiile prevăzute la art. 13 alin. 1 și 2, dacă în cerere se invocă o prioritate;

c) motivele de refuz prevăzute la art. 5 alin. 1 și art. 6.

Art. 20. — Examinarea motivelor de refuz prevăzute la art. 6 lit. d) și e) se face potrivit unor criterii, cum ar fi:

a) gradul de distinctivitate, inițială sau dobândită, a mărcii notorii în România;

b) durata și întinderea utilizării în România a mărcii notorii în legătură cu produsele și serviciile pentru care o marcă se solicită a fi înregistrată;

c) durata și întinderea publicității mărcii notorii în România;

d) aria geografică de utilizare a mărcii notorii în România;

e) gradul de cunoaștere a mărcii notorii pe piața românească de către segmentul de public căruia i se adresează;

f) existența unor mărci identice sau similare pentru produse sau servicii identice sau similare, aparținând altei persoane decât aceea care pretinde că marca sa este notorie.

Pentru examinarea motivelor de refuz, pe baza criteriilor prevăzute la alin. 1, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci poate cere de la autorități publice, instituții publice, precum și de la persoane juridice de drept privat documente, în vederea stabilirii notorietății mărcii în România.

Art. 21. — Când un motiv de refuz, dintre cele prevăzute la art. 6, se aplică numai la anumite produse sau servicii pentru care înregistrarea mărcii a fost solicitată, înregistrarea va fi refuzată numai pentru aceste produse sau servicii.

Art. 22. — Dacă în urma examinării cererii, potrivit art. 19 și 20, se constată că sunt îndeplinite condițiile pentru înregistrarea mărcii, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci decide înregistrarea mărcii și publicarea acesteia în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială. Marca se publică în termen de 2 luni de la data deciziei de înregistrare a mărcii.

Dacă cererea nu îndeplinește condițiile pentru înregistrarea mărcii, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci notifică aceasta solicitantului, acordându-i un termen de 3 luni în care acesta să-și poată prezenta punctul de vedere ori să-și retragă cererea. Termenul poate fi prelungit cu o nouă perioadă de 3 luni, la cererea solicitantului și cu plata taxei prevăzute de lege.

La expirarea termenului prevăzut la alin. 2, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci va decide, după caz,

înregistrarea mărcii, respingerea cererii de înregistrare a mărcii ori va lua act de retragerea cererii.

Art. 23. — În termen de 3 luni de la data publicării mărcii, titularul unei mărci anterioare sau al unei mărci notorii, precum și titularul unui drept anterior cu privire la imaginea sau la numele patronimic, la o indicație geografică protejată, un desen sau un model industrial protejat, la orice alt drept de proprietate industrială protejat sau la un drept de autor, precum și orice altă persoană interesată pot face opoziție la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci cu privire la marca publicată.

Opozițiile trebuie să fie formulate în scris, motivat și cu plata taxei prevăzute de lege.

În cazul neplății taxelor legale pentru opoziție se consideră că opoziția nu a fost făcută.

Art. 24. — Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci notifică solicitantului opoziția formulată, conform art. 23, indicând numele persoanei care a formulat-o, precum și motivele opoziției privind înregistrarea mărcii.

În termen de 3 luni de la data notificării opoziției, solicitantul poate prezenta punctul său de vedere; la cererea solicitantului, termenul poate fi prelungit de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci cu maximum 3 luni.

Art. 25. — Opozițiile formulate cu privire la marca publicată se vor soluționa de către o comisie de examinare din cadrul Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci.

Dacă opozițiile sunt întemeiate, comisia decide respingerea înregistrării mărcii.

Decizia de respingere a înregistrării mărcii poate fi contestată de solicitantul mărcii, în termenul și cu procedura prevăzute la art. 80.

Decizia de respingere a înregistrării mărcii, rămasă definitivă, se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială.

Art. 26. — Solicitantul poate, în orice moment, să-și retragă cererea de înregistrare a mărcii sau să-și limiteze lista de produse sau de servicii. Când marca a fost deja publicată, retragerea sau limitarea se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială.

Cererea de înregistrare a mărcii poate fi modificată, la cererea solicitantului, numai pentru rectificarea numelui sau a adresei solicitantului ori pentru alte rectificări ce nu afectează esențial marca sau nu extind lista de produse sau de servicii.

Orice modificare cerută de solicitant până la înregistrare, care afectează substanțial marca ori lista de produse sau de servicii, trebuie să facă obiectul unei noi cereri de înregistrare a mărcii.

Art. 27. — În cursul procedurii de înregistrare a mărcii, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci poate cere solicitantului lămuririle și actele pe care le consideră necesare, dacă există o îndoială asupra exactității sau a conținutului elementelor cererii de înregistrare a mărcii.

Art. 28. — Când deciziile de înregistrare a mărcilor au rămas definitive, mărcile sunt înregistrate în Registrul Național al Mărcilor, iar Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci eliberează titularului certificatul de înregistrare a mărcii, cu plata taxei prevăzute de lege.

CAPITOLUL V

Durata, reînnoirea și modificarea înregistrării mărcii

Art. 29. — Înregistrarea mărcii produce efecte cu începere de la data depozitului național reglementar al mărcii, pentru o perioadă de 10 ani.

La cererea titularului, înregistrarea mărcii poate fi reînnoită la împlinirea fiecărui termen de 10 ani, cu plata taxei prevăzute de lege.

Cererea de reînnoire a înregistrării mărcii poate fi făcută înainte de expirarea duratei de protecție în curs, dar nu mai devreme de 3 luni înainte de expirarea acestei durate.

Reînnoirea înregistrării mărcii operează începând cu ziua imediat următoare expirării duratei de protecție în curs.

Taxa pentru cererea de reînnoire a înregistrării mărcii este datorată la data înregistrării cererii, în cuantumul aplicabil la această dată; taxa poate fi plătită și în următoarele 6 luni de la expirarea duratei de protecție în curs, dar cu majorarea prevăzută de lege.

Neplata taxei în condițiile prevăzute la alin. 5 este sancționată cu decăderea titularului din dreptul la marcă.

Art. 30. — Cererea de reînnoire a înregistrării mărcii va conține:

- a) solicitarea expresă a reînnoirii înregistrării mărcii;
- b) datele de identificare a titularului și, dacă este cazul, numele și domiciliul, respectiv sediul mandatarului;
- c) numărul de înregistrare a mărcii în Registrul Național al Mărcilor;
- d) data depozitului reglementar al cererii de înregistrare a mărcii.

Când titularul solicită reînnoirea numai pentru o parte din produsele și serviciile înscrise în Registrul Național al Mărcilor, acesta va indica și numele acelor produse sau servicii pentru care se solicită reînnoirea înregistrării mărcii.

Art. 31. — Dacă Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci constată că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru reînnoirea înregistrării mărcii, notifică aceasta titularului, care poate prezenta un răspuns în termen de 3 luni de la primirea notificării; în lipsa unui răspuns în termen, cererea de reînnoire a înregistrării mărcii se respinge.

Solicitantul cererii de reînnoire poate contesta decizia de respingere a reînnoirii înregistrării, în termenul și cu procedura prevăzute la art. 80.

Art. 32. — Reînnoirea înregistrării mărcilor se înscrie în Registrul Național al Mărcilor și se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială, în termen de 6 luni de la depunerea la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci a cererii de reînnoire.

Art. 33. — Pe durata protecției mărcii, titularul poate solicita la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, cu plata taxei prevăzute de lege, introducerea de modificări neesențiale ale unor elemente ale mărcii, sub condiția ca asemenea modificări să nu afecteze imaginea de ansamblu a mărcii.

Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci va înscrie în Registrul Național al Mărcilor modificările introduse, conform alin. 1, și va publica marca, astfel cum a fost modificată.

Art. 34. — În tot cursul perioadei de protecție a mărcii, titularul acesteia poate solicita Oficiului de Stat pentru

Invenții și Mărci, cu plata taxei prevăzute de lege, înscrierea modificărilor intervenite cu privire la numele, denumirea, adresa sau sediul titularului în Registrul Național al Mărcilor. Modificările înscrise în Registrul Național al Mărcilor se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială.

CAPITOLUL VI

Drepturi conferite de marcă

Art. 35. — Înregistrarea mărcii conferă titularului său un drept exclusiv asupra mărcii.

Titularul mărcii poate cere instanței judecătorești competente să interzică terților să folosească, în activitatea lor comercială, fără consimțământul titularului:

- a) un semn identic cu marca pentru produse sau servicii identice cu acelea pentru care marca a fost înregistrată;
- b) un semn care, dată fiind identitatea sau asemănarea cu marca ori dată fiind identitatea sau asemănarea produselor sau serviciilor cărora li se aplică semnul cu produsele sau serviciile pentru care marca a fost înregistrată, ar produce în percepția publicului un risc de confuzie, incluzând și riscul de asociere a mărcii cu semnul;
- c) un semn identic sau asemănător cu marca pentru produse sau pentru servicii diferite de cele pentru care marca este înregistrată, când aceasta din urmă a dobândit un renume în România și dacă, din folosirea semnului, fără motive întemeiate, s-ar putea profita de caracterul distinctiv ori de renumele mărcii sau folosirea semnului ar cauza titularului mărcii un prejudiciu.

În aplicarea alin. 2, titularul mărcii poate cere să fie interzise terților, în special, următoarele acte:

- a) aplicarea semnului pe produse sau pe ambalaje;
- b) oferirea produselor sau comercializarea ori deținerea lor în acest scop sau, după caz, oferirea sau prestarea serviciilor, sub acest semn;
- c) importul sau exportul produselor sub acest semn;
- d) utilizarea semnului pe documente sau pentru publicitate.

Art. 36. — Solicitantul cererii de înregistrare a mărcii poate cere să se interzică terților să efectueze actele prevăzute la art. 35 alin. 2, numai după publicarea mărcii.

Pentru acte posteroare publicării mărcii, solicitantul poate cere despăgubiri, potrivit dreptului comun. Titlul pentru plata despăgubirilor este executoriu numai după data înregistrării mărcii.

În cazul în care cererea de înregistrare a mărcii a fost respinsă, solicitantul nu are dreptul la despăgubiri.

Art. 37. — Titularul unei mărci înregistrate nu poate cere să se interzică altor persoane deținerea, oferirea spre vânzare sau comercializarea produselor care poartă această marcă, pentru produsele care au fost puse în comerț de însuși titular sau cu consimțământul acestuia.

Dispozițiile alin. 1 nu sunt aplicabile, dacă titularul probează motive temeinice de a se opune la comercializarea produselor, în special când starea produselor este modificată sau alterată după punerea lor în comerț.

Art. 38. — Titularul mărcii nu poate cere să se interzică unui terț să folosească în activitatea sa comercială:

- a) numele/denumirea sau adresa/sediul titularului;

b) indicații care se referă la specia, calitatea, destinația, valoarea, originea geografică, perioada de fabricație a produsului sau perioada prestării serviciului sub marcă, precum și la orice alte caracteristici ale acestora;

c) marca, dacă aceasta este necesară pentru a indica destinația produsului sau a serviciului, în special pentru accesorii sau piese detașabile.

Dispozițiile alin. 1 sunt aplicabile, cu condiția ca folosirea elementelor prevăzute la lit. a)–c) să fie conformă practicilor loiale.

CAPITOLUL VII

Transmiterea drepturilor asupra mărcii

Art. 39. — Drepturile asupra mărcii pot fi transmise, prin cesiune sau prin licență, oricând în cursul duratei de protecție a mărcii.

Drepturile asupra mărcii se transmit și în cazul urmăririi silite a debitorului titular al mărcii, efectuată în condițiile legii.

Art. 40. — Drepturile cu privire la marcă pot fi transmise prin cesiune, independent de transmiterea fondului de comerț în care aceasta este încorporată. Cesiunea trebuie făcută în scris și semnată de părțile contractante, sub sancțiunea nulității.

Transmiterea prin cesiune a drepturilor asupra mărcii se poate face pentru toate produsele sau serviciile pentru care marca este înregistrată sau numai pentru o parte dintre acestea; cesiunea, chiar parțială, nu poate limita teritorial folosirea mărcii pentru produsele sau serviciile la care se referă.

În cazul în care patrimoniul titularului mărcii este transmis în totalitatea sa, această transmitere are ca efect și transferul drepturilor cu privire la marcă. Transmiterea unor elemente din patrimoniul titularului nu afectează calitatea de titular al dreptului la marcă.

Mărcile identice sau similare, aparținând aceluiași titular și care sunt folosite pentru produse sau servicii identice sau similare, nu pot fi transmise prin cesiune decât în totalitate și numai către o singură persoană, sub sancțiunea nulității actului de transmitere.

Art. 41. — Cererea de înscriere a cesiunii va fi însoțită de actul doveditor al schimbării titularului mărcii.

La cererea persoanei interesate și cu plata taxei prevăzute de lege, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci înscrie cesiunea în Registrul Național al Mărcilor și o publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială. Cesiunea devine opozabilă terților, începând cu data înscrierii acesteia în Registrul Național al Mărcilor.

Art. 42. — Titularul mărcii poate, în baza unui contract de licență, să autorizeze terții să folosească marca pe întreg teritoriul României sau pe o parte a acestuia, pentru toate sau numai pentru o parte dintre produsele ori serviciile pentru care marca a fost înregistrată. Licențele pot fi exclusive sau neexclusive.

Titularul mărcii poate invoca drepturile conferite de marcă împotriva licențiatului care a încălcat clauzele contractului de licență, în ceea ce privește durata folosirii, aspectul mărcii și natura produselor sau a serviciilor pentru care licența a fost acordată, teritoriul pe care marca poate

fi folosită, calitatea produselor fabricate sau a serviciilor furnizate de licențiat sub marca pentru care s-a acordat licența.

Pe durata contractului de licență de marcă, licențiatul este obligat:

a) să folosească, pentru produsele cărora li se aplică marca, numai marca ce face obiectul contractului de licență, având totuși libertatea de a aplica pe aceste produse semne indicând că el este fabricantul acestora;

b) să pună mențiunea *sub licență* alături de marca aplicată pe produsele ce fac obiectul acesteia, conform contractului.

Licențele se înscriu în Registrul Național al Mărcilor, cu plata taxei prevăzute de lege, și se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială. Licența este opozabilă terților de la data înscrierii acesteia.

Art. 43. — Dacă în contractul de licență nu este stipulat altfel, licențiatul nu poate introduce în justiție o acțiune în contrafacere fără consimțământul titularului mărcii.

Titularul unei licențe exclusive poate introduce o acțiune în contrafacere, dacă, după ce a notificat titularului mărcii actele de contrafacere de care a luat cunoștință, acesta nu a acționat în termenul solicitat de licențiat.

Când o acțiune în contrafacere a fost pornită de către titular, oricare dintre licențiați poate să intervină în proces, solicitând repararea prejudiciului cauzat prin contrafacerea mărcii.

CAPITOLUL VIII

Stingerea drepturilor asupra mărcilor

Art. 44. — Titularul poate să renunțe la marcă pentru toate sau numai pentru o parte dintre produsele sau serviciile pentru care marca a fost înregistrată.

Renunțarea la marcă se declară în scris la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci de către titularul mărcii sau de către persoana împuternicită de acesta, iar drepturile asupra mărcii se sting, cu privire la produsele și serviciile la care marca se referă, la data înscrierii renunțării în Registrul Național al Mărcilor.

Dacă o licență a fost înregistrată, renunțarea la marcă este înscrisă numai dacă titularul mărcii probează că a notificat licențiatului despre intenția de a renunța la marcă.

Art. 45. — Orice persoană interesată poate solicita Tribunalului Municipiului București, oricând în cursul duratei de protecție a mărcii, decăderea titularului din drepturile conferite de marcă, dacă:

a) fără motive justificate, marca nu a făcut obiectul unei folosiri efective pe teritoriul României într-o perioadă neîntreruptă de 5 ani, pentru produsele sau serviciile pentru care aceasta a fost înregistrată;

b) după data înregistrării, marca a devenit, ca urmare a acțiunii sau inacțiunii titularului, uzuală în comerțul cu un produs sau un serviciu pentru care a fost înregistrată;

c) după data înregistrării și ca urmare a folosirii mărcii de către titular sau cu consimțământul acestuia, marca a devenit susceptibilă de a induce publicul în eroare, în special cu privire la natura, calitatea sau la proveniența geografică a produselor sau a serviciilor pentru care a fost înregistrată;

d) marca a fost înregistrată de o persoană neavând calitatea prevăzută la art. 3 lit. g).

Decăderea din drepturile conferite de marcă produce efecte de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

Art. 46. — Este asimilată folosirii efective a mărcii:

a) folosirea mărcii de către un terț, cu consimțământul titularului acesteia;

b) folosirea mărcii sub o formă care diferă de aceea înregistrată prin anumite elemente ce nu alterează caracterul distinctiv al acesteia;

c) aplicarea mărcii pe produse sau pe ambalaje exclusiv în vederea exportului;

d) imposibilitatea folosirii mărcii din circumstanțe independente de voința titularului, cum ar fi restricția la import sau datorită altor dispoziții ale autorităților publice vizând produsele sau serviciile la care marca se referă.

Titularul nu poate fi decăzut din drepturile sale, dacă, în perioada de la expirarea duratei prevăzute la art. 45 alin. 1 lit. a) până la prezentarea cererii de decădere, marca a fost folosită efectiv. Totuși, dacă începerea sau reluarea folosirii mărcii a avut loc cu 3 luni înainte de prezentarea în justiție a cererii de decădere, folosirea mărcii nu va fi luată în considerare, dacă pregătirile pentru începerea sau reluarea folosirii au intervenit numai după ce titularul a cunoscut intenția de prezentare a unei cereri de decădere.

Art. 47. — Dovada folosirii mărcii incumbă titularului acesteia și poate fi făcută prin orice mijloc de probă.

Art. 48. — Orice persoană interesată poate cere Tribunalului Municipiului București anularea înregistrării mărcii pentru oricare dintre motivele următoare:

a) înregistrarea mărcii s-a făcut cu nerespectarea dispozițiilor art. 5 alin. 1;

b) înregistrarea mărcii s-a făcut cu nerespectarea dispozițiilor art. 6;

c) înregistrarea mărcii a fost solicitată cu rea-credință;

d) înregistrarea mărcii aduce atingere dreptului la imagine sau numelui patronimic al unei persoane;

e) înregistrarea mărcii aduce atingere unor drepturi anterior dobândite cu privire la o indicație geografică protejată, un desen sau un model industrial protejat sau alt drept de proprietate industrială protejat ori cu privire la un drept de autor.

Acțiunea în anulare pentru motivul prevăzut la alin. 1 lit. c) poate fi introdusă oricând în perioada de protecție a mărcii.

Termenul în care poate fi cerută anularea înregistrării mărcii pentru motivele prevăzute la alin. 1 lit. a), b), d) și e) este de 5 ani și curge de la data înregistrării mărcii.

Anularea înregistrării mărcii nu poate fi cerută pentru motivul existenței unui conflict cu o marcă anterioară, dacă aceasta din urmă nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 45 și 46.

Art. 49. — Titularul unei mărcii anterioare, care cu știință a tolerat într-o perioadă neîntreruptă de 5 ani folosirea unei mărcii posterior înregistrate, nu poate să ceară anularea și nici să se opună folosirii mărcii posterioare pentru produsele și serviciile pentru care această marcă posterioară a

fost folosită, în afară de cazul în care înregistrarea mărcii posterioare a fost cerută cu rea-credință.

Art. 50. — Dacă un motiv de decădere sau de nulitate există numai pentru o parte a produselor sau a serviciilor pentru care marca a fost înregistrată, decăderea sau nulitatea va produce efecte numai cu privire la aceste produse sau servicii.

În cazul prevăzut la art. 49, titularul mărcii posterior înregistrate nu poate să se opună folosirii mărcii anterioare, deși aceasta din urmă nu mai poate fi invocată împotriva mărcii posterioare.

CAPITOLUL IX

Mărci colective

Art. 51. — Asociațiile de fabricanți, de producători, de comercianți, de prestatori de servicii pot solicita la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci înregistrarea de mărci colective.

Solicitantul înregistrării unei mărci colective va depune, o dată cu cererea de înregistrare sau cel târziu în termen de 3 luni de la data notificării de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, un regulament de folosire a mărcii colective. Cererea va fi supusă cerințelor prevăzute la art. 10.

În regulamentul de folosire a mărcii colective solicitantul cererii de înregistrare a mărcii va indica persoanele autorizate să folosească marca colectivă, condițiile care trebuie îndeplinite pentru a deveni membru al asociației, condițiile de folosire a mărcii, motivele pentru care această utilizare poate fi interzisă unui membru al asociației, precum și sancțiunile care pot fi aplicate de asociație.

Regulamentul de folosire a mărcii colective poate să prevadă că marca colectivă nu poate fi transmisă de către titular decât cu acordul tuturor membrilor asociației.

Art. 52. — În afara motivelor de respingere prevăzute pentru cererea de înregistrare a unei mărci individuale, o marcă colectivă este respinsă la înregistrare, dacă:

a) solicitantul nu are calitatea prevăzută la art. 51 alin. 1;

b) nu sunt îndeplinite cerințele prevăzute la art. 3 lit. d);

c) regulamentul de folosire a mărcii este contrar ordinii publice sau bunelor moravuri.

După publicarea mărcii și a regulamentului de folosire a mărcii colective, titularul unei mărci anterioare sau al unei mărci notorii, precum și al unui drept anterior dobândit cu privire la imaginea sau la numele patronimic al acestuia, la o indicație geografică protejată, la un desen sau la un model industrial protejat sau la un drept de autor, precum și orice altă persoană interesată pot formula la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, în termenul prevăzut la art. 23, opoziție la înregistrarea mărcii colective.

Art. 53. — Titularul mărcii colective trebuie să comunice la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci orice modificare a regulamentului de folosire a mărcii.

Modificarea regulamentului de folosire a mărcii produce efecte numai de la data înscrierii modificării în Registrul Național al Mărcilor. Modificarea nu este menționată în

registru, dacă regulamentul de folosire a mărcii, modificat, nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 51 alin. 3.

Art. 54. — Orice persoană interesată poate cere Tribunalului Municipiului București, oricând în perioada de protecție a mărcii, decăderea titularului din drepturile conferite de o marcă colectivă, când:

a) fără motive justificate, marca nu a făcut obiectul unei folosiri efective într-o perioadă neîntreruptă de 5 ani, pentru produsele sau serviciile pentru care a fost înregistrată;

b) titularul a folosit marca în alte condiții decât cele prevăzute de regulament sau nu a luat măsuri pentru a preveni o astfel de folosire;

c) prin folosire, marca a devenit susceptibilă de a induce publicul în eroare.

Art. 55. — Oricare persoană interesată poate cere Tribunalului Municipiului București anularea înregistrării unei mărci colective, în termen de 5 ani de la înregistrarea acesteia, dacă există unul dintre motivele prevăzute la art. 48 alin. 1 lit. a), b), d) și e).

Dacă înregistrarea mărcii a fost solicitată cu rea-credință ori marca a fost înregistrată cu nerespectarea cerințelor prevăzute la art. 51 alin. 1—3, anularea acesteia poate fi solicitată Tribunalului Municipiului București de către persoana interesată, oricând în perioada de protecție a mărcii.

Art. 56. — Mărcile colective sunt supuse regimului mărcilor individuale, dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel.

CAPITOLUL X

Mărci de certificare

Art. 57. — Mărcile de certificare pot fi înregistrate la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci de către persoane juridice legal abilitate să exercite controlul produselor sau al serviciilor în privința elementelor prevăzute la art. 3 lit. e).

Nu pot solicita înregistrarea unei mărci de certificare persoanele juridice care fabrică, importă sau vând produse ori prestează servicii, altele decât cele de control în domeniul calității.

Art. 58. — Solicitantul înregistrării unei mărci de certificare va depune, o dată cu cererea de înregistrare, prezentată conform art. 10, ori cel mai târziu în termen de 3 luni de la data notificării de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci:

a) regulamentul de folosire a mărcii de certificare;

b) autorizația sau documentul din care să rezulte exercitarea legală a activității de certificare ori, dacă este cazul, dovada înregistrării mărcii de certificare în țara de origine.

Regulamentul va indica persoanele autorizate să utilizeze marca, elementele și caracteristicile care trebuie să fie certificate prin marcă, modul în care autoritatea competentă de certificare trebuie să verifice aceste caracteristici și să supravegheze folosirea mărcii, taxele care trebuie plătite pentru folosirea mărcii, procedurile de reglementare a diferendelor.

Orice persoană fizică sau juridică, furnizor de produse ori prestator de servicii, poate fi autorizată să folosească marca de certificare sub condiția respectării prevederilor regulamentului de folosire a mărcii de certificare.

Titularul mărcii de certificare va autoriza persoanele îndreptățite să folosească marca pentru produsele sau serviciile care prezintă caracteristicile comune, garantate prin regulamentul de folosire a mărcii.

Art. 59. — În afara motivelor de respingere prevăzute pentru cererea de înregistrare a unei mărci individuale, o marcă de certificare este respinsă la înregistrare și pentru nerespectarea dispozițiilor art. 3 lit. e) și ale art. 57 și 58.

Art. 60. — După publicarea mărcii și a regulamentului de folosire a acesteia, titularul unei mărci anterioare sau al unei mărci notorii, precum și al unui drept anterior dobândit cu privire la imaginea sau la numele patronimic al acesteia, la o indicație geografică protejată, la un desen sau la un model industrial protejat ori la un drept de autor, precum și orice persoană interesată pot formula la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, în termenul prevăzut la art. 23, opoziție la înregistrarea mărcii de certificare.

Dispozițiile art. 53 se aplică, prin analogie, și în cazul mărcilor de certificare.

Dacă utilizatorii unei mărci de certificare nu respectă regulamentul, titularul poate să retragă autorizația de a utiliza marca sau să aplice alte sancțiuni prevăzute în regulament.

Art. 61. — Oricare persoană interesată poate cere Tribunalului Municipiului București anularea înregistrării mărcii de certificare, în termen de 5 ani de la înregistrarea acesteia, dacă:

a) există unul dintre motivele prevăzute la art. 48 alin. 1 lit. a), b), d) și e);

b) înregistrarea mărcii s-a făcut cu nerespectarea prevederilor art. 3 lit. e).

Dacă înregistrarea mărcii a fost solicitată cu rea-credință ori marca a fost înregistrată cu nerespectarea cerințelor prevăzute la art. 57 și art. 58 alin. 1—3, persoana interesată poate cere Tribunalului Municipiului București anularea mărcii, oricând în perioada de protecție a acesteia.

Art. 62. — Drepturile cu privire la marca de certificare nu pot fi transmise de persoana juridică, titulară a mărcii.

Transmiterea dreptului asupra mărcii de certificare se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Art. 63. — Când o marcă de certificare a încetat să mai fie protejată, ea nu poate fi nici depusă, nici utilizată înainte de expirarea unui termen de 10 ani de la data încetării protecției.

Art. 64. — Mărcile de certificare sunt supuse regimului mărcilor individuale, dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel.

Taxele prevăzute de lege pentru mărcile colective se aplică și mărcilor de certificare.

CAPITOLUL XI

Înregistrarea internațională a mărcilor

Art. 65. — Dispozițiile prezentei legi se aplică și înregistrărilor internaționale ale mărcilor, efectuate conform Aranjamentului de la Madrid sau Protocolului referitor la Aranjament, care își extind efectele lor în România, afară de cazul în care prin aceste convenții nu se prevede altfel.

Art. 66. — Cererea de înregistrare internațională pentru o marcă înscrisă în Registrul Național al Mărcilor, conform

Aranjamentului de la Madrid, precum și cererea de înregistrare internațională pentru o marcă depusă sau scrisă în Registrul Național al Mărcilor, conform Protocolului referitor la Aranjament, va fi examinată de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, cu plata taxei prevăzute de lege.

CAPITOLUL XII

Indicații geografice

Art. 67. — Indicațiile geografice ale produselor sunt protejate în România prin înregistrarea acestora la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, potrivit prezentei legi sau convențiilor internaționale la care România este parte, și pot fi folosite numai de persoanele care produc sau comercializează produsele pentru care aceste indicații au fost înregistrate.

Nu sunt supuse procedurii de înregistrare, stabilită de prezenta lege, indicațiile geografice care au dobândit sau vor dobândi protecție pe calea unor convenții bilaterale sau multilaterale încheiate de România.

Lista indicațiilor geografice a căror protecție este recunoscută în România, pe baza convențiilor prevăzute la alin. 2, va fi înscrisă la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci în Registrul Național al Indicațiilor Geografice și se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială.

Art. 68. — Au calitatea de a solicita Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci înregistrarea unei indicații geografice asociațiile de producători care desfășoară o activitate de producție în zona geografică, pentru produsele indicate în cerere.

Înregistrarea unei indicații geografice poate fi cerută la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, direct sau prin mandatar autorizat, cu domiciliul sau cu sediul în România, și va fi supusă taxei prevăzute de lege.

Art. 69. — Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci înregistrează indicațiile geografice și acordă solicitantului dreptul de utilizare a acestora după ce Ministerul Agriculturii și Alimentației sau, după caz, autoritatea competentă din țara de origine a solicitantului certifică:

- a) indicația geografică a produsului, care urmează a fi înregistrată;
- b) produsele care pot fi comercializate sub această indicație;
- c) aria geografică de producție;
- d) caracteristicile și condițiile de obținere pe care trebuie să le îndeplinească produsele pentru a putea fi comercializate sub această indicație.

Art. 70. — Sunt excluse de la înregistrare indicațiile geografice care:

- a) nu sunt conforme dispozițiilor art. 3 lit. f);
- b) sunt denumiri generice ale produselor;
- c) sunt susceptibile de a induce publicul în eroare asupra naturii, originii, modului de obținere și calității produselor;
- d) sunt contrare bunelor moravuri sau ordinii publice.

Art. 71. — Dacă cererea îndeplinește condițiile prevăzute de lege, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci decide înregistrarea indicației geografice în Registrul Național al Indicațiilor Geografice și acordarea dreptului de utilizare a acesteia solicitantului.

Dreptul de folosire a indicației geografice, dobândit prin înregistrarea acesteia, aparține membrilor asociației înscrise în lista comunicată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci.

Art. 72. — În termen de 2 luni de la data deciziei de înregistrare, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci publică indicația geografică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială și eliberează solicitantului certificatul de înregistrare a indicației geografice și de acordare a dreptului de utilizare a acesteia, cu plata taxei prevăzute de lege.

Art. 73. — Înregistrarea unei indicații geografice pe numele unei asociații de producători nu constituie obstacol la înregistrarea aceleiași indicații de către orice altă asociație având calitatea cerută la art. 68.

Art. 74. — Durata de protecție a indicațiilor geografice curge de la data depunerii cererii la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci și este nelimitată.

Dreptul de utilizare a indicației geografice se acordă solicitantului pe o perioadă de 10 ani, cu posibilitatea de reînnoire nelimitată, dacă se mențin condițiile în care acest drept a fost dobândit.

Cererea de reînnoire este supusă taxei prevăzute de lege.

Art. 75. — Persoanele autorizate să folosească o indicație geografică pentru anumite produse au dreptul să o folosească în circuitul comercial, aplicată numai pe aceste produse, în documente însoțitoare, reclame, prospecte, și pot să aplice mențiunea *indicație geografică înregistrată*.

Art. 76. — Este interzisă folosirea unei indicații geografice sau imitarea ei de către persoane neautorizate, chiar dacă se indică originea reală a produselor ori dacă se adaugă mențiuni ca: *gen, tip, imitație* și altele asemenea.

Persoanele autorizate de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci să utilizeze o indicație geografică pentru vinuri sau pentru produse spirtoase pot să interzică folosirea acestei indicații de către orice altă persoană pentru vinuri sau pentru produse spirtoase care nu sunt originare din locul sugerat de indicația geografică respectivă, chiar în cazurile în care originea adevărată a produsului este menționată expres ori în cazurile în care indicația geografică este utilizată în traducere sau este însoțită de expresii, cum sunt: *de genul, de tipul* și altele asemenea.

Art. 77. — Ministerul Agriculturii și Alimentației poate proceda, din oficiu sau la sesizarea unei persoane interesate, la controlul produselor puse în circulație sub indicația geografică înregistrată.

Art. 78. — Dreptul de folosire a unei indicații geografice nu poate să facă obiectul nici unei transmiteri.

Art. 79. — Pe întreaga durată de protecție a indicației geografice oricare persoană interesată poate cere Tribunalului Municipiului București anularea înregistrării acesteia, dacă înregistrarea indicației geografice s-a făcut cu nerespectarea dispozițiilor art. 69 și 70.

Pentru nerespectarea condițiilor de calitate și a caracteristicilor specifice produselor din zona la care se referă indicația geografică, Ministerul Agriculturii și Alimentației sau oricare altă persoană interesată poate solicita Tribunalului

Municipiului București decăderea din drepturi a persoanelor autorizate de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci să folosească indicația geografică înregistrată.

Sentința Tribunalului Municipiului București rămasă definitivă se comunică Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci de către persoana interesată. Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci radiază indicația geografică din Registrul Național al Indicațiilor Geografice și publică radierea acesteia în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială, în termen de 2 luni de la comunicare.

CAPITOLUL XIII

Apărarea drepturilor asupra mărcilor și indicațiilor geografice

Art. 80. — Deciziile Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci privind înregistrarea mărcilor pot fi contestate la acest oficiu de către solicitantul înregistrării mărcii sau, după caz, de către titularul mărcii, în termen de 3 luni de la comunicare, cu plata taxei legale.

Deciziile Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci privind înscrierea cesiunii sau a licenței în Registrul Național al Mărcilor pot fi contestate la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, de către persoanele interesate, în termen de 3 luni de la comunicare sau, după caz, de la publicarea acestora.

Contestațiile formulate conform alin. 1 și 2 vor fi soluționate de către o comisie de reexaminare din cadrul Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci.

Art. 81. — Hotărârea comisiei de reexaminare, motivată, se comunică părților, în termen de 15 zile de la pronunțare și poate fi atacată cu apel la Tribunalul Municipiului București, în termen de 30 de zile de la comunicare.

În termen de 15 zile de la comunicare, deciziile Tribunalului Municipiului București pot fi atacate cu recurs la Curtea de Apel București.

Sentințele Tribunalului Municipiului București, pronunțate în cazurile prevăzute la art. 45, 48, 54, 55, 61 și 79, pot fi atacate cu apel la Curtea de Apel București, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 82. — La cererea instanței judecătorești, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci este obligat să înainteze aceste acte, documentele și informațiile necesare judecării cauzei cu care a fost investită.

Art. 83. — Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă de 15 milioane lei:

a) contrafacerea, imitarea sau folosirea fără drept a unei mărci în scopul inducerii în eroare a publicului asupra calității produselor sau serviciilor la care se referă marca;

b) punerea în circulație, fără drept, a unui produs purtând o marcă identică sau similară cu o marcă înregistrată pentru produse identice sau similare și care prejudiciază pe titularul mărcii înregistrate;

c) punerea în circulație a produselor care poartă indicații geografice care indică sau sugerează că produsul în cauză este originar dintr-o regiune geografică, alta decât locul adevărat de origine, în scopul inducerii în eroare a publicului cu privire la originea geografică a produsului.

Săvârșirea de către un terț a oricărui act prevăzut la art. 35 alin. 2, fără consimțământul titularului mărcii înregistrate, constituie infracțiune de contrafacere.

Nici un act din cele prevăzute la art. 35 alin. 2 nu constituie contrafacere, dacă a fost efectuat înainte de data publicării mărcii.

O acțiune în contrafacere poate fi pornită de titularul mărcii numai după data înregistrării mărcii în Registrul Național al Mărcilor.

Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a părții vătămate.

Art. 84. — Titularul mărcii sau, după caz, Ministerul Agriculturii și Alimentației poate solicita instanței judecătorești competente să dispună măsura confiscării și, după caz, a distrugerii produselor care poartă mărci sau indicații geografice prevăzute la art. 83.

Dispozițiile alin. 1 se aplică și materialelor sau echipamentelor care au servit nemijlocit la comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 83.

Art. 85. — Pentru prejudicii cauzate prin săvârșirea faptelor prevăzute la art. 83, persoanele vinovate pot fi obligate la despăgubiri, potrivit dreptului comun.

Art. 86. — Orice utilizare a mărcilor sau indicațiilor geografice, contrară practicilor loiale în activitatea industrială sau comercială, în scopul de a induce în eroare consumatorii, constituie un act de concurență neloială și se pedepsește cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă de 15 milioane lei.

Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 87. — Titularul mărcii sau, după caz, Ministerul Agriculturii și Alimentației poate solicita instanței judecătorești să dispună luarea unor măsuri asigurătorii, atunci când se consideră că există un risc de încălcare de către terți a drepturilor cu privire la marca sau la indicația geografică protejată și dacă această încălcare amenință să cauzeze un prejudiciu ireparabil ori dacă există un risc de distrugere a elementelor de probă.

Măsurile asigurătorii se vor referi, în special, la încetarea actelor de încălcare a drepturilor prevăzute la alin. 1 și la conservarea probelor pentru dovedirea provenienței produselor sau serviciilor purtând în mod ilicit o marcă sau o indicație geografică protejată.

Dispozițiile din dreptul comun referitoare la sechestrul asigurător vor fi aplicabile și actelor care aduc atingere drepturilor cu privire la marca sau la indicația geografică protejată.

Art. 88. — Pentru ordonarea măsurilor prevăzute la art. 87 sunt aplicabile dispozițiile art. 581 și 582 din Codul de procedură civilă.

Când ordonă măsuri asigurătorii, instanța poate obliga reclamantul la plata unei cauțiuni în suma stabilită de aceasta.

Art. 89. — Instanța va putea pretinde reclamantului să furnizeze orice elemente probatorii de care dispune, pentru a dovedi că este deținătorul dreptului ce a fost încălcat, ori a cărui încălcare a fost inevitabilă.

În cazurile în care mijloacele de probă în susținerea pretențiilor reclamantului se află sub controlul pârâtului, instanța va putea să ordone ca probele să fie produse de către pârât, sub condiția garantării confidențialității informațiilor, potrivit legii.

Instanța va putea ordona reclamantului să plătească toate daunele cauzate pârâtului, ca urmare a unei exercitări abuzive a drepturilor procedurale cu privire la marca sau la indicația geografică protejată.

Art. 90. — Titularul mărcii sau, după caz, Ministerul Agriculturii și Alimentației poate solicita autorului încălcării dreptului informații imediate privind proveniența și circuitele de distribuire a mărfurilor ilegal marcate, precum și informații despre identitatea fabricantului sau a comerciantului, cantitatea de marfă fabricată, livrată, primită sau comandată.

Art. 91. — În situațiile prevăzute la art. 83, autoritățile vamale pot dispune, fie din oficiu, fie la cererea titularului dreptului, suspendarea activității vamale la importul sau la exportul produselor care poartă mărci sau indicații geografice.

Competențele vamale cu privire la asigurarea respectării drepturilor asupra mărcilor și indicațiilor geografice protejate aparțin Direcției Generale a Vămirilor, potrivit legii.

CAPITOLUL XIV

Atribuțiile Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci

Art. 92. — Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci este organul de specialitate al administrației publice centrale, unica autoritate care asigură pe teritoriul României protecția mărcilor și indicațiilor geografice, potrivit prezentei legi.

Art. 93. — În domeniul mărcilor și indicațiilor geografice, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci are următoarele atribuții:

a) înregistrează, examinează și publică cererile de înregistrare a mărcilor;

b) examinează mărcile înregistrate sau depuse spre înregistrare la Organizația Mondială a Proprietății Intellectuale, conform Aranjamentului de la Madrid sau Protocolului referitor la Aranjament, recunoscând sau refuzând protecția acestora pe teritoriul României;

c) înregistrează și publică cererile de înregistrare a indicațiilor geografice și acordă protecție acestora pe teritoriul României;

d) eliberează certificate de înregistrare a mărcilor;

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 23 martie 1998, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VASILE LUPU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 30 martie 1998, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

RADU VASILE

e) eliberează certificate de înregistrare a indicațiilor geografice și acordă dreptul de utilizare a acestora;

f) organizează și ține Registrul Național al Mărcilor și Registrul Național al Indicațiilor Geografice;

g) eliberează certificate de prioritate pentru mărci;

h) efectuează cercetări prealabile înregistrării unei mărci;

i) administrează, conservă și dezvoltă colecția națională de mărci și de indicații geografice și realizează baza de date informative în domeniu;

j) întreține relații cu organe guvernamentale similare și organizații regionale de proprietate industrială; reprezintă România în organizații internaționale de specialitate;

k) editează publicația oficială privind mărcile și indicațiile geografice ale produselor și asigură schimbul de publicații cu administrațiile naționale similare străine și cu organismele și organizațiile internaționale de profil;

l) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de lege.

CAPITOLUL XV

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 94. — Cererile de înregistrare a mărcilor pentru care nu s-a luat o decizie până la data intrării în vigoare a prezentei legi sunt supuse prevederilor acesteia.

Până la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul va aproba regulamentul de aplicare a acesteia.

Art. 95. — Prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României.

Pe aceeași dată se abrogă:

— Legea nr. 28/1967 privind mărcile de fabrică, de comerț și de serviciu, publicată în Buletinul Oficial nr. 114 din 29 decembrie 1967;

— Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 77/1968 privind aplicarea Legii nr. 28/1967, publicată în Buletinul Oficial nr. 8 din 27 ianuarie 1968;

— Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1.057/1968 pentru aprobarea Regulamentului privind compunerea, organizarea și funcționarea comisiei pentru soluționarea litigiilor privind mărcile de fabrică, de comerț și de serviciu, publicată în Buletinul Oficial nr. 66 din 17 mai 1968;

— Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 2.508/1969 pentru stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale privind invențiile, inovațiile și raționalizările, precum și mărcile de fabrică, de comerț și de serviciu, publicată în Buletinul Oficial nr. 159 din 31 decembrie 1969;

— orice alte dispoziții contrare prezentei legi.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET
pentru promulgarea Legii
privind mărcile și indicațiile geografice

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind mărcile și indicațiile geografice și se dispune publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
EMIL CONSTANTINESCU

București, 15 aprilie 1998.
 Nr. 130.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 22 din 10 februarie 1998

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. 7 teza a III-a din Codul de procedură penală

Mihai Constantinescu	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Victor Dan Zlătescu	— judecător
Ioan Griga	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. 7 din Codul de procedură penală, invocată de Parchetul de pe lângă Tribunalul Municipiului București în Dosarul nr. 2.342/1997 al Tribunalului Municipiului București — Secția a II-a penală.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 19 ianuarie 1998, în prezența lui Petre Corneliu și în lipsa celorlalte părți, pentru care procedura de citare a fost legal îndeplinită, și sunt consemnate în încheierea din aceeași dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 3 februarie și apoi pentru data de 10 februarie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 1 iulie 1997 Tribunalul Municipiului București — Secția a II-a penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 159 alin. 7 din Codul de procedură penală, invocată de Parchetul de pe lângă Tribunalul Municipiului București în Dosarul nr. 2.342/1997 al acestei instanțe.

În motivarea excepției se susține că aceste dispoziții contravin prevederilor art. 23 din Constituție, „care stabilesc ferm că arestarea se poate face numai pentru o durată de cel mult 30 de zile“. În acest sens, se arată că, întrucât, potrivit art. 159 alin. 7 din Codul de procedură penală, recursul suspendă executarea încheierii prin care s-a respins prelungirea arestării, până la judecarea acestuia, în cazul în care recursul nu poate fi soluționat până la expirarea mandatului de arestare, efectul suspensiv se produce și după data expirării acestui mandat.

Exprimându-și opinia, instanța arată că aplicarea dispozițiilor art. 159 alin. 7 din Codul de procedură penală a condus la soluții contradictorii, așa cum rezultă din practica

Curții de Apel București. Pentru exemplificare, instanța analizează soluțiile pronunțate în trei cauze, din care deduce următoarele aspecte:

— când soluționarea recursului are loc înainte de expirarea duratei arestării inculpatului, prevăzută în mandatul Parchetului sau în încheierea instanței, situația nu contravine prevederilor art. 23 din Constituție;

— dacă însă soluționarea recursului are loc după expirarea duratei arestării, devin incidente dispozițiile art. 159 alin. 7 teza a III-a din Codul de procedură penală, inculpatul rămânând în arest și după expirarea duratei arestării, ceea ce este contrar art. 23 din Constituție.

Instanța subliniază, totodată, imperfecțiunile reglementărilor privind arestarea preventivă din Codul de procedură penală în vigoare și necesitatea unei reformulări a normelor incidente, pentru a se evita orice confuzie și, mai ales, contrarietatea cu Constituția.

În opinia instanței, ipoteza soluționării recursului împotriva încheierii de respingere a prelungirii arestării, înainte de expirarea duratei mandatului de arestare, nu este realistă, deoarece termenele prevăzute în Codul de procedură penală sunt la limita posibilităților practice de încadrare în ele.

În concluzie, instanța opinează pentru neconstituționalitatea art. 159 alin. 7 teza a III-a din Codul de procedură penală.

În vederea soluționării excepției de neconstituționalitate, s-au cerut, în conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și al Guvernului României.

Guvernul României, în punctul său de vedere, arată că art. 159 alin. 7 teza a III-a din Codul de procedură penală reprezintă unul dintre temeiurile legale ale arestării, dispoziție înscrisă în interesul desfășurării instrucției penale. Se susține că aceste dispoziții sunt în concordanță cu prevederile art. 23 alin. (2) și ale art. 49 alin. (1) din Constituție, precum și cu dispozițiile art. 149 alin. 1 din Codul de procedură penală.

În concluzie, se arată că aplicarea dispozițiilor art. 159 alin. 7 teza a III-a din Codul de procedură penală nu ar ridica probleme, dacă instanțele, precum și organele de urmărire penală ar respecta dispozițiile Codului de procedură penală referitoare la cauzele cu arestați. Respectându-se termenele legale, ar fi posibil ca recursul împotriva încheierii de respingere a prelungirii arestării să fie judecat și soluționat înainte de expirarea duratei mandatului de arestare.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, susținerile părții prezente și dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, republicată, constată următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea este competentă să se pronunțe asupra excepției cu care a fost legal sesizată.

Textul art. 159 alin. 7 din Codul de procedură penală, care face obiectul excepției de neconstituționalitate, este următorul:

„Încheierea prin care s-a hotărât asupra prelungirii arestării poate fi atacată cu recurs de procuror sau de inculpat. Termenul de recurs este de 3 zile și curge de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus prelungirea arestării preventive nu este suspensiv de executare, iar recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus respingerea prelungirii arestării preventive este suspensiv de executare“.

Cu ocazia dezbaterii, partea prezentă, Petre Corneliu, a invocat și neconstituționalitatea art. 140 alin. 2 și a art. 159 alin. 10 din Codul de procedură penală. Cu privire la acest aspect Curtea nu se poate pronunța, întrucât, conform și practicii sale constante, o excepție de neconstituționalitate nu poate fi ridicată direct în fața Curții Constituționale, art. 144 lit. c) din Constituție referindu-se în mod expres numai la excepțiile „ridicate în fața instanțelor judecătorești“.

Deși încheierea de sesizare se referă la art. 159 alin. 7 din Codul de procedură penală, atât din opinia instanței, cât și din susținerile părților rezultă că sunt avute în vedere numai prevederile tezei a III-a a acestui alineat, asupra căruia Curtea urmează să se pronunțe. În cuprinsul acestor prevederi sunt avute în vedere două ipoteze: prima, referitoare la recursul împotriva încheierii de prelungire a arestării, precizându-se că, în acest caz, recursul nu are efect suspensiv, și a doua, referitoare la recursul împotriva încheierii de respingere a cererii de prelungire a arestării, când are un asemenea efect.

În ceea ce privește recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus prelungirea arestării preventive, este evident că acesta nu poate avea efect suspensiv, întrucât, prin ipoteză, cel arestat este sub imperiul mandatului prelungit prin hotărârea judecătorească atacată. Dacă recursul ar avea efect suspensiv, ar însemna să afecteze executarea unui mandat prelungit de instanță, ceea ce este contrar prevederilor art. 23 alin. (4) din Constituție, potrivit căruia prelungirea arestării se aprobă de instanța judecătorească.

În același sens sunt și prevederile pct. 4 al art. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, potrivit căreia orice persoană arestată are dreptul de a fi judecată de o instanță judecătorească, care să decidă asupra legalității privării sale de libertate. Așa cum s-a statuat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin Hotărârea din 29 noiembrie 1988, în cazul Brogan și alții contra Regatului Unit, dreptul celor arestați de a se adresa judecătorului constituie un recurs *de habeas corpus*, care permite autorității judecătorești să cenzureze motivele arestării. În consecință, numai instanța judecătorească poate dispune asupra legalității arestării, ceea ce exclude, *de plano*, ca recursul părții să poată avea un efect suspensiv. De aceea, dispozițiile din prima parte a tezei a III-a din alin. 7 al art. 159 din Codul de procedură penală sunt constituționale.

În ceea ce privește caracterul suspensiv al recursului împotriva încheierii prin care s-a respins cererea de prelungire a arestării, situația este alta. Efectul suspensiv al recursului nu poate fi considerat neconstituțional, cât timp nu se depășește durata arestării anterioare, deoarece, prin ipoteză, această durată nu a fost infirmată de instanța judecătorească, ci numai nu a fost prelungită de aceasta. Dacă s-ar interpreta că efectul suspensiv are ca urmare faptul că și după expirarea duratei arestării potrivit mandatului emis anterior cel arestat nu este pus în libertate, ar însemna să se confere unui act procedural, cum este cererea de recurs, un asemenea efect, ceea ce este contrar art. 23 alin. (4) din Constituție. Conform prevederii constituționale menționate, arestarea se poate face numai în

temeiul unui mandat, iar prelungirea ei, numai de către instanța judecătorească, ceea ce exclude ca un asemenea efect să fie consecința exercitării căii de atac a recursului. Aceeași este soluția și în considerarea prevederilor pct. 3 din convenția europeană mai sus menționată, care instituie obligația ca arestatul să fie adus de îndată înaintea unui judecător sau a altui magistrat spre a fi judecat, ceea ce, de asemenea, exclude posibilitatea ca starea de arest să fie consecința exercitării căii de atac a recursului. Dreptul de a fi judecat în legătură cu arestarea de către instanța judecătorească constituie, în concepția convenției, un drept al omului, iar, potrivit art. 20 alin. (2) din Constituție, prevederile convenției au prioritate față de reglementările interne.

În concluzie, exercitarea căii de atac a recursului nu poate avea efectele unei hotărâri judecătorești de prelungire a arestării, cu atât mai mult cu cât privește o hotărâre judecătorească prin care s-a respins prelungirea arestării. De aceea, efectul suspensiv al recursului este constituțional numai în limitele duratei mandatului de arestare, emis anterior fie de către un procuror, fie de către instanța judecătorească, iar această durată nu poate fi mai mare de 30 de zile, după cum prevede art. 23 alin. (4) din Constituție, fără a distinge între arestarea în faza urmăririi penale sau în faza anchetei judecătorești.

În același sens este și Decizia Curții Constituționale nr. 60 din 25 mai 1994, definitivă ca urmare a Deciziei nr. 20 din 15 februarie 1995, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 57 din 28 martie 1995, care, deși se referă la o altă prevedere legală, a statuat, de principiu, că măsura arestării nu poate depăși 30 de zile, ceea ce se aplică și pentru prelungirea acestei măsuri.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Admite, în parte, excepția de neconstituționalitate, ridicată de Parchetul de pe lângă Tribunalul Municipiului București în Dosarul nr. 2.342/1997 al Tribunalului Municipiului București — Secția a II-a penală, și constată că dispozițiile art. 159 alin. 7 teza a III-a din Codul de procedură penală sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează în sensul că efectul suspensiv al recursului, declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus asupra prelungirii arestării preventive, poate depăși durata de 30 de zile, prevăzută la art. 23 alin. (4) din Constituție.

Definitivă și obligatorie.

Decizia se va comunica celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 februarie 1998.

PREȘEDINTE,

dr. Mihai Constantinescu

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 49
din 10 martie 1998referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 13 din Legea nr. 15/1996
privind statutul și regimul refugiaților în România

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Mihai Constantinescu	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Victor Dan Zlătescu	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Anișoara Sandu Dragu	— magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a art. 13 din Legea nr. 15/1996 privind statutul și regimul refugiaților în România, invocată de Ibra Maika în Dosarul nr. 11.509/1996 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 3 martie 1998, în prezența autorului excepției, a reprezentantului Ministerului Public și în lipsa Guvernului, legal citați, fiind consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 10 martie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 3 octombrie 1997 a Judecătoriei Sectorului 1 București, pronunțată în Dosarul nr. 11.509/1996 al acestei instanțe, Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 din Legea nr. 15/1996 privind statutul și regimul refugiaților în România, ridicată de Ibra Maika.

În motivarea excepției se susține că prevederile atacate încalcă dispozițiile art. 16 alin. (1), art. 21 și ale art. 24 din Constituție, precum și ale art. 6 alin. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece nu obligă și la citarea organismului a cărui hotărâre este contestată.

În opinia instanței excepția este întemeiată, dispoziția legală atacată constituind o limitare neconstituțională a dreptului la apărare și a liberului acces la justiție, întrucât soluționarea contestației impune și participarea Comisiei pentru evaluarea cererilor privind acordarea statutului de refugiat, iar participarea procurorului nu suplinește această lacună.

Potrivit art. 24 din Legea nr. 47/1992, republicată, s-au cerut punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, arată că prevederile art. 13 din Legea nr. 15/1996 „lezează dreptul la apărare și contravin, astfel, art. 24 din Constituție“, deoarece, fără „citarea reprezentantului comisiei cu ocazia soluționării contestației, procesul civil este lipsit de dimensiunea contradictorialității“, garantată prin dispozițiile Codului de procedură civilă și care corespunde dreptului la un proces echitabil, prevăzut la art. 6 alin. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În legătură cu condițiile în care ar urma să fie citată comisia, prin Guvern sau în alt mod, se consideră că aceasta „nu reprezintă o problemă de neconstituționalitate, ci una de aplicare a legii“.

În punctul de vedere al Guvernului se susține că excepția este „vădit nefondată, neavând caracterul unei excepții de neconstituționalitate, ci al unei dispute cu privire la determinarea calității procesuale în aceste cauze, a Guvernului sau a Comisiei pentru acordarea statutului de refugiat“. Comisia — se arată — nu poate fi citată, întrucât constituie „un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale“, iar „Guvernul nu poate fi parte într-o cale de atac, dacă nu a fost parte în procedura desfășurată în fața comisiei“. În ceea ce privește interesele statului, se precizează că ele sunt reprezentate de procuror, iar instanța poate solicita comisiei, dacă va considera necesar, „orice fel de acte sau lămuriri asupra probelor din dosar“.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților și cel al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate invocată.

Potrivit art. 13 din Legea nr. 15/1996, ce face obiectul excepției, hotărârea Comisiei pentru evaluarea cererilor privind acordarea statutului de refugiat poate fi contestată de titularul cererii la judecătorie, urmând ca această contestație să se judece în procedură de urgență, cu participarea obligatorie a procurorului. Sentința judecătoriei poate fi atacată cu recurs de titularul cererii și de procuror.

Primul motiv de neconstituționalitate invocat este legat de prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice.

Potrivit art. 18 alin. (1) din Constituție, cetățenii străini și apatrizii care locuiesc în România se bucură de protecția generală a persoanelor și a averilor, ceea ce implică, sub aspectul drepturilor civile, incidența normei constituționale a art. 16, invocată în excepție.

Nu se poate reține însă că dispoziția legală atacată are un caracter discriminatoriu, întrucât nu distinge între diferitele categorii de titulari ai cererilor pentru acordarea statutului de refugiat. Procedura pentru acordarea acestui statut reprezintă o situație juridică specifică, care nu se poate confunda cu procedura legală pentru soluționarea altor categorii de cereri, iar legiuitorul, în temeiul art. 125 alin. (3) din Constituție, poate institui, în considerarea acestei situații, o procedură aparte. În acest sens, în jurisprudența Curții s-a statuat că pentru situații diferite soluțiile legale nu pot fi aceleași, astfel cu rezultă din Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996, în care s-a prevăzut că „principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit“.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 din Legea nr. 15/1996 privind statutul și regimul refugiaților în România, invocată de Ibra Maika în Dosarul nr. 11.509/1996 al Judecătorei Sectorului 1 București.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 martie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Anișoara Sandu Dragu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,

Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/4028.